

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

xiv. De irregularitate proueniente ex defectu libertatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13883

14 *Uxoratus au;* & quando ad ordines sacros promoueri possit.

1 *Quarta* irregularitatis species, quæ absque delicto contrahitur, ea est, quæ ex defectu libertatis procedit, cuius speciei irregularitates ad quatuor genera commode reduci possunt.

Primo enim alij sunt irregulares, quia sunt seruituti subiecti;

Secundo, alij, quia obligati sunt ad ratiocinia;

Tertio, alij, quia sunt obligati Curie seculari, & in iure dicuntur *Curiales*;

Quarto, alij quia sunt obligati vinculo Matrimonij; Qui omnes, licet in iure Canonico dicantur irregulares, sunt tamen aliquo modo iure naturali impediti, & inhabiles ad ordines; siquidem hi omnes, quamdiu alligati sunt aut vinculo seruitutis, aut ratiocinij, aut Curie, aut Matrimonij, non sunt sui iuris, sed alterius potestatem habentis in illos, vnde quamdiu sic alligati sunt, iure naturali impediti sunt, quo minus ordinibus vti possint; ideoque ius Canonicum optimo consilio statuit, ne ad ordines promouean- tur; soluti autem a vinculo, si ex alio defectu irregulares non sint, habiles sunt ad ordines. De hac re agitur distin. 54. per totum, & alibi, vt ex his, quæ infra dicemus, manifestum erit.

2 *Primo* igitur seruitus quamuis non impedit alicuius ordinis susceptionem de facto (si enim ordinetur, vere ordinem suscipit) impedit tamen cuiuslibet ordinis susceptionem de iure. Iura enim tales ordinari prohibent, nisi prius libertati redditi fuerint, vel nisi sit de consensu dominorum. Serui autem hoc in loco intelliguntur ij, qui cuiusuis alterius obsequijs subiecti sunt, siue vt mancipia in bello capta, vt colligitur ex dist. 54. per totum, & 12. q. 2. ca. libertatis, vsque ad cap. Aurum, & toto tit. iuris, de seruis non ordin. S. Thom. in addit. 3. part. quest. 36. art. 3. Rich. 4. dist. 25. art. 5. q. 1. S. Bonau. ead. dist. art. 2. q. 4. Thom. de Argenti- na. q. 1. ca. art. 3. Conclus. 3. Ioan. Bachon. quest. 4. Soto, 4. dist. 25. q. 1. artic. 3. Conclus. 3. Gabr. 4. dist. 25. q. 1. artic. 2. Conclus. 10. Marin. Ledesm. 2. 4. quest. 26. art. 2. in tractat. de Irregular. post princip. Hostiensis in Summa. lib. 1. tit. de seruis non ordin. Summa Confess. lib. 3. tit. 16. & tit. 17. Summa Astens. pa. 2. lib. 6. tit. 20. q. 1. Summa Pisanel- la, verbo, seruus, 2. Summa Angelica, verbo ordo, 3. num. 16. & verbo, seruitus, num. 4. S. Anton. 3. p. tit. 29. c. 6. Sylu. verbo, ordo, 4. quest. 2. vers. Nec nono, & verbo, seruus, numer. 3. secundo. Nauar. in Manual. capit. 27. nume. 203. versicul. Decimo sexto. Maiol. lib. 1. c. 35. Ioseph Angles, in Florib. 4. Sept. par. 1. in quest. de Sacram. ordinis, art. 4. Gregor. de Valentia Tomo 4. Disput. 7. Quest. 19. Puncto 3. 2. in fine. Tolet. lib. 1. c. 25. & Henriquez lib. 14. c. 5. §. 5. Ioan. Bern. Diaz in Pract. Crimin. Canon. cap. 17. Cuius constitutionis, & irregularitatis varia, & multiplex ratio est.

3 *Vna* est, seruilis vilitas, & Clericalis dignitas, per tales enim Sacerdotij dignitas obscuratur, & diminuitur aucto- ritas, vt docet S. Basil. epist. 8. ad Eusebium Episcopum Sa- mosatensem, & c. Admittuntur, d. 54.

Alter est impotentia sui; Nam in susceptione ordinis, homo diuinis officijs mancipatur, & ideo debet esse iuris sui, vt libere possit seruitio Ecclesie vacare: Seruus autem quia non est sui iuris, sed domini sui, (vt enim Polit. cap. 3. dicitur, *Seruus est res animata possessa*) non potest se Eccle- sie ministerio mancipare, cum nemo dare possit, quod suum non est.

Ideoque ad ordines promoueri nequit, nisi herus eum manumittere voluerit, vt enim ait Leo I. epist. 1. & refertur ca. 1. dist. 54. [Debet esse immunis ab alijs, qui diuina militie est aggregandus, vt a Castrijs Dominicis, quibus nomen eius ascribitur, nullius necessitatis vinculis abstrahatur. [Vnde fit, vt etiam ad ordines minores sine Do- mini licentia ordinari non possit; Quod si sciente Domi- no, & non contradicente promoueat ad ordines maio- res, vel minores, eo ipse manet liber. c. Si seruus sciente, di- stin. 54. Tolet. vbi supra, & alij. Si vero vel Domino igno- rant.

... Tertio dico, & Couar. in Clem. Si furiosus, ... Concluf. 1. de homicid. Maiol. lib. 1. cap. 31. ... Greg. de Valentia, tom. 4. Disput. 7. quest. 19. pun- ... Henriquez lib. 14. cap. 4. §. 7. per Neophy- ... in iure Canonico intelligi solent illum, qui ex lege lu- ... Mahumetica, vel Ethnica nouiter fide Christi pro- ... fessus est, & per baptismum nuper Christo initiatus fuit, ... sed neque, qui decem abhinc annis, aut eo am- ... ptius baptizatus fuit, & in fide Christi confirmatus, vt no- ... rat Felin. in c. Bam te, de Rescript. & est communis opi- ... nio; si enim Neophytus esset, qui ege Judaica, aut Pa- ... ganorum secta iam diu ad fidem Christi conuersus est cer- ... te & ipsemet Paulus Neophytus diceretur, qui tamen 1. ... Timoth. 3. prohibet Neophytum ordinari, immo & reliqui A- ... postoli omnes Neophyti fuisse, cum tamen, & ipsi Ca- ... postoli Neophytos ordinari viderent. Quamuis igitur sic ex ... Judaica, vel Gentili lege, vel quacunque secta nuper ad ... fidem Christi conuersus, & baptizatus, non solum ad or- ... dines sacros, sed nec ad minores promouendus sit; si tamẽ ... ab infantia fuit Christianus, etiam si natus erat ab infide- ... libus; vel etiam iam diu fide Christi professus sit, & bene ... instructus, ad sacros ordines promoueri potest; Is siquidẽ ... Neophytus non est, qui iam diu Religionem Christianã ... probatur; vnde merito cum Episcopo visum fuerit, talis ... ad ordines sacros promoueri poterit, & satis est vt Episco- ... pus habita ratione temporis, & personæ cum huiusmodi ... dispenset, nec expectanda erit Summi Pontificis dispensa- ... tio ex Couar. vbi supra, §. 2. num. 7. vers. Tertia Conclusio. ... quibus in Sede Apostolica approbata quibus isti, qui gen- ... tus, & originem a Iudeis, vel Saracenis ducunt, quantũ ... nis ab infantia baptizati, excluduntur a beneficijs, possunt ... tamen ibi ad sacros ordines, & alibi tam isti, qui ab in- ... fantia baptizati sunt, quam ij, qui in ætate adulta ad fidẽ ... Christi conuertuntur, si in ea bene instructi sint, in eaque ... per longum tempus laudabiliter vixerint, ad Episcopi iu- ... diciam ad ordines sacros, & Ecclesiastica beneficia admit- ... ti, vel Fel. & Ripa, in eam te, nu. 3. de Rescript. & Couar. ... vbi supra tradiderunt.

De Irregularitate proueniente ex defectu libertatis. Cap. XIV.

S Y M M A R I V M.

- 1 Irregularitates ex defectu libertatis prouenientes ad qua- tuor capita reducuntur, & quanam illa sint.
- 2 Seruus cuiuslibet ordinis susceptionem de iure impedit, & quanam serui sint censendi.
- 3 Seruus quare iure Canonico ab ordinum receptione sunt ex- clus.
- 4 Seruus domino sciente, & non contradicente ad ordines ma- iores, vel minores promoti, eo ipso liberi manent.
- 5 Seruus ordinatus sacris, si restitatur domino suo, a Domi- no verberari non potest.
- 6 Obligati ad ratiocinia ab ordinum receptione sunt exclusi, & quanam huius rei sit ratio.
- 7 Obligatio ad ratiocinia quidnam, & quomplex sit.
- 8 Obligati ad ratiocinia quando ad ordines promoueri licitẽ possint.
- 9 Curiales ab ordinum receptione arcentur, & quanam ta- les proprie censendi sint.
- 10 Curiales quibus de causis ab ordinibus arceantur.
- 11 Curiales quando licitẽ ad ordines promoueri possint.
- 12 Penatarius ij ab ordinibus suscipiendis excluduntur, & quis penatarius proprie dicendus.
- 13 Penatarius, & Neophytus qualiter inter se conueniant, & differant.

rante, vel contradicente ordinetur, manet ſeruus; quod intelligendum eſt in ordinibus Minoribus, & ſeruite teneatur Domino etiam in actibus temporalibus exercendis, ſicut prius, c. Nullus, & c. ex antiquis, d. 54. Syl. verb. ſeruitus, queſt. 6. & Richi. vbi ſupra. Si verò neſciente Domino, aut contradicente, ordinetur factis ab Epifcopo ſciente eum eſſe ſeruum, tenetur Epifcopus ſatisfacere Domino, reddito duplo pretio, vt ſeruus liber fiat, c. Si ſeruus abſente, d. 54. Item ſi ordinetur factis neſciente Domino, & ignorante Epifcopo, præſentatus tamen ab aliquo patrono ſcienter, tunc patronus præſentans, tenetur ſatisfacere Domino in duplum, c. ex antiquis, d. 54. Item, ſi ordinetur neſciente Domino, aut contradicente ſciente tamen Epifcopo, & patrono præſentante, vtique ſcilicet Epifcopus, & patronus, tenetur Domino in duplum ſatisfacere. Vt ſeruus liber fiat, c. Si ſeruus abſente, diſt. 54. Quod ſi Domino neſciente, & ignorante Epifcopo, ſeruus ipſe ſe ingeſſerit ad factos ordines, vltra peccatum mortale quod committit, tenetur ſe redimere, pretio ſoluto Domino, ſi habuerit peculium. Si vero non habet, nequaſi ipſum redimit, manet ſub ſeruitute Domini, & in poteſtate eius, vt ſeruiat illi in actibus, & obſequijs ſpiritualibus honeſtis, non autem in ſeruitijs inhoneſtis, & indecentibus ordinem ſuum; vt verbi gratia ſi ſit Sacerdos, celebrando pro Domino, ſi Diaconus, vel Subdiaconus, Horas, & alias preces pro eo dicendo, c. frequens, d. 54. & toto tit. de ſeruis non ord. Quod ſi cõtumaciter hoc facere tenuat, deponi debet, c. Nullus, de ſeruis non ordin. Si vero paratus eſt hoc facere, ſed Dominus nollit eum honeſte pro curate, tunc ſecundũ Hoſtienſ. & Aſtenſem vbi ſupra, prudens Iudex hoc arbitrabitur, conſiderata perſonariũ qualitatem, & patrimonij modo, argum. ff. vbi pupillus educ. debeat. l. 1. 2. 3. & 5. Non enim pſallere poſſet, niſi ſuſtentationem ſufficientem haberet; ab illo autem habere debet, c. ſeruit, c. extirpandæ, de præben. Si verò Dominus nihil habeat, vel non habeat vnde ſibi ſufficiat, tunc Epifcopus ei prouidere debet, qui minus caute ipſum ordinauit, arg. c. Diaconi. 95. Potest autem Dominus repetere ſeruum ſuum ipſo incito, aut contradicente ordinatum, infra annum, & non vltra, qui annus non eſt computandus, vt exiſtimat Hugo, a tempore ordinationis, ſed a tempore ſcientiæ Domini, vt Laurent. Raym. Goſſed. Hoſt. Aſtenſ. Rich. S. Anton. Summa Piſanella, & gloſ. in ca. ſi ſeruus ſciente in verbo, vnus annus, d. 54. teſtantur, & facit cap. Si quis incognitus, 17. q. 7. Quod ſi ſeruus ſic ordinatus, reſtituatur Domino ſuo, non habebit Domino manus in eum iniicere, arg. cap. ſi quis ſuadente, 17. q. 4. Hoſt. Aſtenſ. Piſan. & Innoc. in ca. de ſeruiturum, de ſeruis non ordin. Nec Matrimonium contrahere poterit poſtea ſeruus, ſeu Clericus ille propter votũ, quod intelligitur caſſe in ſuſceptione ordinis ſacri, arg. c. Quidam, de conuerſ. coniug. Alijs autem Clericalibus priuilegijs, non gaudebit, capitul. Ioannes, de Cler. coniug. Et idem eſt de alijs omnibus generibus ſeruiturum, aut aliquo vinculo ſeruitutis affectis, argum. capit. frequens, diſt. 54.

6 Secundo, Circa obligatos ad ratiocinia idem ferè dicendum eſt, de quibus eſt titulus in corpore iuris, per totum titulum. Dixi autem idem ferè de iſtis, ac de ſeruis dicendũ eſſe: non enim omnino par vtiuſque ratio eſt: Nam huiusmodi homines ſimpliciter liberi ſunt: ex alia verò parte cum eis conueniunt, quia ſicut ſeruus, irregularis eſt propter defectum ſeruitutis in proprios Dominos: ita etiam, & qui obligati ſunt reddere rationem Dominis, ab Eccleſia prohibentur ordines ſuſcipere quamuis ſi ordinentur, nihil obſtat quo minus officia ſua adminiſtrare poſſint, niſi ab Eccleſia hoc illis interdicitum fuerit: iſti enim potius dicuntur impediri quo minus ordines ſumant, quam quod vere irregulares ſint; Quia cum irregularitas ex ſua natura perpetua ſit, & ſe habeat per modum habitus, obligatio autem ad ratiocinia reddenda, vtique temporanea ſit, erit hoc potius impedimentum dicendum: reddita enim ſemel ratione Dominis quibus obligati ſunt, & planè liberi ab officio, & a reddenda ratione, & ab omni quaſtione de dolo in adminiſtratione, habiles ſunt ad ordines, ſi ex alio aliquo defectu non ſint irregulares: Fieri namque poteſt, vt quia vile, aut turpe officium geſſerint, tanquam infames, ſint irregulares: Et ferietiam poteſt, vt tanquam iudices aliquem morti ad iudicauerint, vt propterea ex alio capite ſint irregulares. Ratio autem huius impedimenti triplex eſt, vna propter indecentiam, Secunda eſt quia cum huiusmodi cogi poſſint, a Dominis ſuis ad reddendam rationem Eccleſia turparetur, & infamaretur. Tertia eſt, quia probabile eſt huiusmodi homines fugere ad Eccleſiam non tam ob amorem, & deſiderium miniſtrandi Deo, quam vt eſſugiat ratiocinia, quæ reddere tenentur, & ideo ordinandi non ſunt.

7 Obligatio autem ad ratiocinia eſt, qua quis obligatur ad reddendam rationem adminiſtrationis rei publicæ aut priuatæ; ſunt enim ratiocinia, alia publica, alia priuata; Publica ſunt illa, quibus obligantur officiales ex adminiſtratione aliqua ad Rempublicam, pertinet, vt Theſaurarij, vel Deputatarij aris publici, vt patet c. de Epifc. & Cler. officiales, & tales ordinandi non ſunt, donec rationem reddiderunt, & ab illa obligatione abſoluantur. Item, qui obligantur aliqua obligatione iuramenti, vel pacti, vel ſtipendij ad officium publicum, ſive honeſtum, ſive turpe, dicuntur obligati ad ratiocinia, vt Aduocati, Procuratores, Magiſtratus, Iudices; Priuata ſunt illa quibus obligantur aliqui ex adminiſtratione rerum pertinentium ad priuatos ex officio legis, vel iudicis; & hi in duplici differentia eſſe poſſunt.

8 Quidam enim obligati ſunt alicui perſonæ ſeculari non mirabili, quia ſcilicet geſſerunt adminiſtrationem eius, vt Curatores, Procuratores, Tutores, tales enim promoueri non debent niſi finito officio adminiſtrationis, 1. 1. q. 1. cap. 1. & 2. & Ne Clerici vel monach. cap. 1. & 2. ſumma, verò adminiſtratione, ſi adhuc ſit obligatus ad ratiocinium, & mouetur ei quaſtione de dolo, promoueri non poteſt ante decifam litem, argum. cap. Tantis, diſt. 51. & ibi Archid. & gloſ. in verbo, obreſſe, debet tamen taxari tempus infra quod quaſtione decidatur, argum. cap. lator, qui ſi. ſint legi. & c. de ingen. manum. l. diſſimulatio, quo tempore lapſo, ſi nil releuans ab actore deductum fuerit, ſicut reus conuenitus abſolui poteſt, ita quoque promoueri poteſt argu. ca. Magnus, diſt. 54. & c. vnico, & ibi gloſ. in verbo, ratiocinia, de obligatis ad ratiocinia. Maior. l. 2. c. 1. nu. 4. Quod ſi Epifcopus in ſua hoc tempus ſolueret cum promoueret, pro ipſo tenebitur; quoniam ordinando eum, abſoluſſe videtur ei negociandi facultatem, vnde ſibi imputare debet, ex Panor. in cap. vnico, num. 7. de oblig. ad ratiocinia. Similiter, etiam ſi quaſtione ei non moueretur, ſed in præſentũ eſt, vt moueatur, aut manifeſtum ſit eum de dolo teneri, debet Epifcopus eum ab ordinibus repellere, aut ſi interim promoueatur, deponendus eſt, ca. vnico, & ibi gloſ. in verbo, ratiocinia, de oblig. ad ratiocinia. Tolet. lib. 1. c. 30. vnde non ſunt ordinandi executores reſtaamentorum, tutores pupillorum, & huiusmodi adminiſtrationum.

Alij ſunt, qui perſonarum miſerabiliũ, ſcilicet viduarum, pupillorum, pauperum, Eccleſiarum, aut cauſarum piarum negotiorum in ſe ſuſceperunt, & hi niſi aliquod aliud Canonicum impedimentum obſtat, etiam adminiſtratione pendente promoueri poſſunt, ex communi DD. ſententia, arg. cap. 1. Ne cler. vel monachi. c. peruenit, diſt. 86. & cap. iudicatum, diſt. 89. & 16. q. 1. cap. Monachi. Hoſtienſ. in Summa, libr. 1. tit. de oblig. ad ratiocinia, nu. 5. Quis obligatus, & Summa Aſtenſ. part. 2. lib. 6. tit. 19. q. 2. Summa Piſanella, in verbo, obligatus, in princ. p. S. Anton. 3. part. tit. 29. de Irreg. cap. 6. §. Tertio Angelica, in verbo, ratiocinia, nu. 1. Sylueſt. eod. q. 3. Tabiena, verbo eod. nu. 2. §. Primo. Ioa. Bern. Diaz in Pract. Crim. Canon. cap. 55. Matol. lib. 2. c. 1. nu. 8. Qui vero obligati ſunt vel Reſp. aut priuata perſonæ, ſine vlla adminiſtratione, v. g. ex mutuo, ex conducto, ex depoſito, emptione, aut huiusmodi contractibus adminiſtratione carentibus, nõ ſunt impediti ab ordinibus ex hoc capite, vt eſt communis opinio, et Maior. vbi ſupra, nu. 9. & facit l. quisquis emens, c. de Epifc. & Clericis, & gl. in c. præterea, in verbo, functionibus, d. 51. Panor. in cap. vnico, nu. 10. de oblig. ad ratiocinia.

Tertio, Curiales ab ordinibus arcentur, ca. 1. 2. & 3. dist. 5. Host. in Summa, lib. 1. tit. de oblig. ad ratiocinia, §. & qualiter hoc. Summa Astenf. part. 2. lib. 6. tit. 18. Summa Pisan. in verbo, ordinandus, §. 1. 5. Angelica, in verbo, Curiales. S. Anton. 3. par. tit. 29. de Irreg. c. 6. Alberic. in verbo, ordinandus, §. 1. Syluest. verbo ordo, 4. q. 2. vers. Nec Secundo. Tabiena, verbo, ordo, 4. Maiol. lib. 2. c. 5. Toletus l. 1. dist. 2. Sacerd. c. 30. & Henriquez lib. 14. cap. 5. §. 5. Curiales autem in hoc loco dicuntur ij, qui quacunq; ex causa Curie seculari obligati sunt, siue in perpetuum, siue ad tempus, siue honestum, siue inhonestum manus exercuerint, & siue ex vi iuramenti, pacti, aut stipendij, in aliquo officio Curie secularis maneant, unde ex hoc capite non sunt impediti ab ordinibus officialibus Episcoporum aut Ecclesiarum, sed neque etiam Curiales illi qui aulicis, & Curias principum secularium sequuntur obsequij, & famulatus gratia, dummodo nullus nexus, nullaue obligatio eos ad Aulam, & Curiam honesta exercuerint. Et quidem homines qui officia honesta exercuerint quamdiu sic obligati sunt promoueri prohibentur, postquam uero a Curia liberati sunt, ordinari possunt; in quo genere sunt Iudices, Adiutores, Tabelliones, dummodo causas ratiociniales, & pecuniarias tractauerint, si enim aut sanguinis uindictam fecerint, aut participes fuerint, ex alio capite inanebit irregularitas. Qui uero officia seua. ut sunt milites, qui potestatibus obediendo, vel sub vexillis alicuius praestito iuramento, aut alias, militando, sanguinem humanum effuderunt, vel officia turpia, & inhonesta exercuerint, ut sunt Histiones, Mimi, Scenici, Choros, Saltatores, & qui theatralibus spectaculis obligati, & affecti fuerint, hi si in officio ex alio capite tanquam infames irregulare sunt, cum infamia haec ab Ecclesia, & uis Ecclesiasticis eliminanda sit, arg. c. Clericum, d. 46. & cap. Donatus, & sig. in verbo, Histionibus, & in verbo, Talibus, d. 86. cum his etiam ab uilitate nulla dignitatis etiam secularis porta patere debeat. C. de dignitat. l. 2. lib. 12. & latius tradit Maiol. lib. 2. c. 5. nu. 17.

Curiales igitur merito ab ordinibus repelluntur ob varias, & iustas causas.

Prima est, Quia ut constat, aliqui eorum sunt uiles personae, & sepe sunt irregulares ex officio suo, c. Aliquando, & c. praeterea, dist. 51.

Secunda est, Quia Ecclesia plurimum molestat, & multa incommoda patitur, propter tales quoad curia ipsorum domina eos repeteret, ca. designata, & c. praeterea, dist. 51.

Tertia est, Quia contra eas praesumitur quod reuertentur ad priuilegios, mores, & ad consuetudines secularitates.

Quarta est, Quia etiam praesumitur contra eos quod non transeant uero Religionis ad Clericatum, sed ut fugiant ratiocinia Dominorum suorum. Quas rationes, & alias tradunt glo. initio d. 5. in verbo, Adiecti. Hostiens. in Summa, lib. 1. tit. de oblig. ad ratiocinia, §. vlt. Astenf. part. 2. Summa, lib. 6. tit. 18. q. 3. Raym. tit. de Curial. Summa Pisan. verbo, ordinandus, §. 1. 5. Alberic. verbo, ordinandus, §. 1. 5. S. Anton. 3. par. tit. 29. cap. 9. Maiol. lib. 2. c. 5. num. 3. & alij. Tales igitur ob causas dictas nec ad ordines admittendi sunt, nec ad Religiosorum familias temere suscipiendi erant, cap. unico, d. 5. §. & facit c. Monasterijs, 19. quest. 3.

Illud uero diligenter aduertendum est, quod etiam in illis casibus in quibus ob ratiocinia reddenda praedicti ab ordinibus excluduntur, si tamen idoneum fideiussores exhibeant, qui causam ratiocinij in se assumit, nota iam lites, vel rationem administrationis habitae reddere velit; vel denique bonis cedat, dummodo talis bonorum cessio, non cedat in dedecus Ecclesiae, ordinari non prohibentur. Vnde quem refert, ac sequitur Panor. in cap. unico, nu. 10. de oblig. ad ratiocinia. Archid. in cap. praeterea, d. 51. Maiol. lib. 2. c. 1. nu. 14. & 15. Et haec quae iam dicta sunt, procedunt de promouendis ad ordines, si enim post promotionem ad ordines accedant huiusmodi obligationes, ab illis liberantur, quasi incapaces ipso iure huiusmodi obligationis, ex glo. in c. si seruus sciente in verbo, sed non a curia, d. 5. & ante eam Hugo, lib. 6. & idem Hugo, in c. praeterea, d. 51. Maiol. lib. 2. c. 5. nu. 4.

Huc etiam reducuntur feudatarij; est autem feudatarius ille, qui alterius rem immobilem instrumento confecto, & iuramento praestito de seruitio personali Domino reddendo accipit. Hic igitur ab ordinibus suscipiendi merito repelluntur, eo quod homagium, seu iuramentum fidelitatis de seruitio personali Domino praestando impedit Ecclesiae ministerium. unde vel feudum relinquere debet, quando ipsis inest relinquendi facultas, vel quando ea res, pependet ex Domini directi uoluntate, licet eius accedere debet, ut ad ordines promoueri possit; Na ut Imola & alij in cap. 1. de feudis tradunt, non est liberum semper feudatario, irrequisito Domino feudum relinquere, feudatarius uero & Clericus simul esse non potest, ob repugnantiam quae nascitur, ut tam feudo, quam Ecclesiae seruiat, duobus uidelicet contrarijs Dominis. Luc. 16. ubi obi

ter notandum est discrimen inter Feudum, & Emphyteutisim; Quamuis enim utrumque in hoc conueniant, quod tam feudatarius, quam Emphyteuta Dominium uile, cedens uero feudum, seu Emphyteusim, Dominium directum retineat; Differunt, tamen, quia Emphyteuta certam pensionem, feudatarius uero seruitium personale praestito homagio Dominis reddit, arg. ca. potuit, de locato, iuncto c. 1. de feudis, de qua re latius agit Maiol. lib. 2. cap. 5. nu. 5. & 6.

Quarto, Vxoratus ad sacros ordines promoueri non potest nisi coniuge etiam Religionem aliquam approbatam proficiente, c. coniugatus, & c. vxoratus, de conuers. coniug. Quod ideo statutum est, ne coniux in seculo manens, periculum fornicationis incureret. Sed neque ad ordines minores promoueri potest coniugatus, prout Bonifacius Papa VIII. in c. Nullus Episcopus, de temp. ordin. libr. 6. decreuit, licet in hoc Archidiaconus in cap. Quicumque, dist. 77. oppositum senserit, post quem, decretum est in iure Canonico, id quod diximus, ut patet ex d. cap. Nullus Episcopus. Olim etiam Clericus in Minoribus Constitutus, si vxorem duceret, gaudebat priuilegio furis, si tonsuram, & habitum Clericalem gereret, prout idem Bonif. Papa VIII. in cap. 1. de Cleric. coniug. lib. 6. constituit, Sed hodie post, Concil. Trid. Sess. 23. de reform. ca. 6. & capitul. 17. nullus quantumuis primam tonsuram habeat, gaudet priuilegio hoc fori, nisi iuxta Concil. decretum, beneficium Ecclesiasticum habeat, aut Clericalem habitum, & tonsuram defertens, alicui Ecclesiae ex mandato Episcopi inseruiat, vel in seminario Clericum, aut in aliqua Schola, vel Vniuersitate, de licentia Episcopi uersetur. In Clericis uero coniugatis, iubet Concil. Trid. ubi supra, cap. 6. ut seruetur constitutio Bonifacij Papae VIII. quae incipit, Clerici. de Cler. coniug. li. 6. nimitum, ut ij soli Clerici coniugati, qui cum uxoribus, & uirgine contraxerint, si alicui Ecclesiae inseruiant in ministerio Ecclesiae ab Episcopo deputati, & Clericali habitu, & tonsura uentur, fori priuilegio gaudeant ceteri uero per istos non gaudent. Quod si quis uel per Episcopi incuriam, uel per obreptionem ad ordines Minores promotus sit, vxore castitatem non uolente, quamuis characterem, accipiat, ordines tamen quos contra Ecclesiae prohibitionem acceperit, exercere non poterit, arg. c. Nullus Episcopus, de temp. ordin. lib. 6. & Vg. in cap. Episcopus, d. 77. Maiol. lib. 1. capit. 34. num. 1. vers. Sed si.

De irregularitate ex defectu lenitatis, seu ex homicidio iusto proueniente. Cap. XV.

S Y M M A R I V M.

- 1 Defectus lenitatis, seu homicidium iustum irregularitatem inducit.
- 2 Homicidium iustum, quare irregularem aliquem faciat.
- 3 Homicidium, & membri mutilatio, seu abscissio, quoad incurrendam irregularitatem equiparantur.
- 4 Homicidium mentale, irregularitatem non causat.
- 5 Mutilatio membri, idem non est, quod membri debilitatio, quoad irregularitatem causandam.

Irre-